

Türkiye Lojistikte Yeni Oyun Kurucu Olabilir

Dr. Gültekin ALTUNTAŞ
Öğretim Üyesi
İstanbul Üniversitesi
Ulaştırma ve Lojistik
Fakültesi
Lojistik Anabilim Dalı

Türkiye, Asya'yı Avrupa'ya, Karadeniz'i Akdeniz'e, Doğu'yu Batı'ya bağlayan stratejik konumu ile lojistikte büyük bir potansiyele sahip. Ancak bu avantajı yalnızca haritada göstermek yetmez; onu dijital ve stratejik bir lojistik akla dönüştürmek gerekiyor. Bu bağlamda Türkiye, lojistikte yeni bir hikâye yazabilir.

Limanları modernleşen, kara, demir ve hava yolu ağları genişleyen, lojistik köyleri büyüyen Türkiye, artık yalnızca taşımacılığın değil, lojistik zekânın da merkezi hâline dönüşmeye aday olmalı. Bu potansiyeli gerçeğe dönüştürmek için lojistiği yalnızca fiziksel taşıma değil, veriyle yönetmek gerekiyor.

GELECEĞİN LOJİSTİĞİ

Geçmişte lojistik denilince akla kamyon, gemi ve depolar gelirdi; yapay zekâ, büyük veri, nesnelerin interneti, sensörler ve algoritmalar ise geleceğin lojistiğinin temelini oluşturuyor. Bir depo düşünün: İçinde neredeyse hiç insan yok; sensörler sıcaklığı ölçüyor, robotlar paletleri taşıyor, yazılım anlık stok yönetimi yapıyor... İşte geleceğin lojistiği bu.

Türkiye'de bazı işletmeler bu dönüşüme başlamış durumda; ancak sektörün geneli hâlâ klasik yöntemlerle çalışıyor. Lojistik ile ilgili tüm noktaları, yalnızca yüklerin değil, verilerin de aktığı, işlendiği ve değere dönüştürüldüğü dijital platformlar olarak düşünmeye başlamalıyız. Dolayısıyla, bu potansiyeli gerçeğe dönüştürmek için elimizdeki araçları akıllıca kullanmalı; lojistiği artık direksiyonla değil, blokzincir teknolojisinin elverdiği ölçüde veriyle yönetmeliyiz. Bu anlamda, dijitalleşmeye yatırım yapmazsak, yalnızca taşımacılıkta kalır, lojistikte etkin bir oyuncu olamayız. Bu nedenle dijital dönüşüm süreçleri hızla uygulanmalı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ZORUNLULUK

Diğer taraftan sürdürülebilirlik artık bir tercih değil, zorunluluk.

2053 Net Sıfır hedefi, lojistik sektöründe karbon salımını azaltmayı kritik hâle getiriyor. Elektrikli ve hidrojenli araçlar, karbon nötr limanlar, intermodal taşımacılık ve geri dönüşümlü ambalaj uygulamaları, yalnızca çevre için değil, sektörel rekabet için de belirleyici. Yenilenebilir enerjiyle desteklenen lojistik merkezleri, ülkemizi dünya ticaretinde "yeşil güzergâh" haline getirebilir. Çevreye duyarlılık, artık finansmana erişimde de önemli bir kriter; yatırımcılar artık "nasıl taşıyorsun?" sorusunu soruyor.

Teknoloji ve çevre değişirken, insan hâlâ merkezde. Ancak artık veri okuyan, algoritma mantığını kavrayan ve sürdürülebilirliği iş süreçlerine entegre edebilen profesyonellere ihtiyaç olduğu da açık. Bu çerçevede, üniversiteler müfredatlarını buna göre güncellemeli, Ar-Ge merkezleri Türkiye'ye özgü yazılım ve donanım çözümleri geliştirmeli.

ORTA KORIDOR AVANTAJI

Doğudan batıya uzanan "Orta Koridor" projesi de ülkemiz için büyük fırsatlar sunuyor. Gümrük süreçlerinin dijitalleşmesi, taşımacılık modları arası entegrasyon ve bölgesel iş birlikleri kritik önemde. Bu noktada aklımızdan çıkarmamız gereken nokta şu: Mesele altyapı inşa etmek değil, entegre tek bir vücutun parçaları gibi hareket edebilen akıllı ağlar kurmak. Kısacası, dijitalleşme, sürdürülebilirlik ve insan kaynağı sacayaklarına yatırım yapan Türkiye, yalnızca yüklerin değil, ülkenin ekonomik geleceğinin de değer üreten taşıyıcı kolonu olur. Coğrafi konumumuzun ötesinde, teknolojik ve stratejik bir köprü haline de gelerek, önümüzdeki on yılda hem bölgesel hem de küresel lojistik için bir oyun kurucu haline dönüşebilir. Yeter ki doğru ve bütünsel bir strateji geliştirebilelim.

“Türkiye, yalnızca yüklerin değil, ülkenin ekonomik geleceğinin değer üreten taşıyıcı kolonu olabilir. Ülkemiz coğrafi konumunun ötesinde, teknolojik ve stratejik bir köprü haline de gelerek, önümüzdeki on yılda hem bölgesel hem de küresel lojistik için bir oyun kurucu haline dönüşebilir